

กรมอนามัย
สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ

ร่าง

เกณฑ์การประเมิน

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4D

โครงการส่งเสริมคุณภาพ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ

DEVELOPMENT
& PLAY

DIET

DENTAL

DISEASES

(ร่าง)

เกณฑ์การประเมินสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4 D (ประเด็น D =Development & Play)

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Development				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น	2 ดี	3 ดีมาก	
2.1.1 , 2.1.5, 3.2.1ก -3.2.6ก และ 3.2.1ข	1.แผนการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการ 2. ใฝ่ระวังติดตามพัฒนาการเด็กรายบุคคลเป็นระยะเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กทุกคนให้เต็มตามศักยภาพ 3. เด็กมีพัฒนาการสมวัย	ไม่มีแผนการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการและไม่มี การประเมินพัฒนาการเด็ก	1.มีการประเมินพัฒนาการเด็กด้วยเครื่องมือ DSPM อย่างต่อเนื่องและรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี 2. มีแผนการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร 3.มีการจัดกิจกรรมในแต่ละวันที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับที่ 1 และดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้ 1.นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาเด็กตามระดับพัฒนาการ ช่วยเหลือและแก้ไขเด็กที่ยังล่าช้า 2.มีระบบการบันทึกประเมินผล รายงานผล และส่งต่อข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับที่ 1 - 2 และดำเนินการเพิ่ม โดยมีการสื่อสารข้อมูลพัฒนาการให้แก่ผู้ปกครองและร่วมมือกันแก้ไข ปัญหาทั้งที่บ้านและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	1.แผนการจัดประสบการณ์ 2.แบบบันทึกหลังการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเรียนรู้ 3.แบบบันทึกการคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามช่วงอายุโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (9, 18, 30 , 42 และ 60 เดือน) 4. แบบบันทึกการใฝ่ระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามช่วงอายุโดยพ่อแม่/ผู้ปกครอง/ครู/ผู้ดูแลเด็ก 5.แบบบันทึกการแจ้งผลการใฝ่ระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้แก่ผู้ปกครอง 6. แบบรายงานผลการใฝ่ระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และแนวทางการส่งเสริม

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Development				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น	2 ดี	3 ดีมาก	
						พัฒนาการเด็กปฐมวัยสำหรับ พ่อ แม่ หรือผู้ดูแลเด็ก 7.ขั้นตอนการเฝ้าระวังและ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย สำหรับสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัย
		<u>Outcome</u> - เด็กมีพัฒนาการ โดยรวม 5 ด้าน (9, 18, 30 , 42 และ 60 เดือน) สมวัยต่ำกว่า ร้อยละ 35 - เด็กมีพัฒนาการราย ด้าน (GM ,FM,RL,EL และ PS) สมวัย ต่ำกว่า ร้อยละ 35	<u>Outcome</u> - เด็กมีพัฒนาการ โดยรวม 5 ด้าน (9, 18, 30 , 42 และ 60 เดือน) สมวัยร้อยละ 35 -79 - เด็กมีพัฒนาการราย ด้าน (GM ,FM,RL,EL และ PS) ร้อยละ 35 - 79	<u>Outcome</u> - เด็กมีพัฒนาการ โดยรวม 5 ด้าน (9, 18, 30 , 42 และ 60 เดือน) สมวัยร้อยละ 80 –84 - เด็กมีพัฒนาการราย ด้าน (GM ,FM,RL,EL และ PS) สมวัย ร้อยละ 80 –84	<u>Outcome</u> - เด็กมีพัฒนาการโดยรวม 5 ด้าน (9, 18, 30 , 42 และ 60 เดือน) สมวัยร้อย ละ 85 ขึ้นไป - เด็กมีพัฒนาการรายด้าน (GM ,FM,RL,EL และ PS) สมวัย สมวัยร้อยละ 85 ขึ้นไป	

(ร่าง)

เกณฑ์การประเมินสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4 D (ประเด็น D = Development & Play)

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Play				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น	2 ดี	3 ดีมาก	
1.3.3 และ 1.3.5	พื้นที่เล่น (play space) 1. พื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่น (ปลอดภัย และเข้าถึงง่าย)	ไม่มีพื้นที่เล่น	มีแผนการจัดการ พื้นที่เล่นและของ เล่นที่ปลอดภัย 1. มีพื้นที่เล่น (ใน ห้องเรียน นอก ห้องเรียน สนาม เด็กเล่น) มีความ ปลอดภัยเหมาะสม ตามพัฒนาการของ เด็กตามวัย 2. มีการสำรวจ ความเสี่ยงของพื้นที่ เล่น สนามเด็กเล่น อย่างต่อเนื่อง	ดำเนินงานตามเกณฑ์ พิจารณาระดับที่ 1 และ 1. ติดตามประเมินการ สำรวจความเสี่ยง สม่ำเสมออย่างน้อยทุก 3 เดือน และแก้ไขใน ส่วนที่มีความเสี่ยงสูง ต่อการเกิดอันตราย	ดำเนินงานตามเกณฑ์ พิจารณาระดับที่ 1 และ ระดับที่ 2 และ 1. นำผลจากการ ประเมิน/สำรวจความ เสี่ยงเพื่อปรับปรุง/ พัฒนา 2. มีโครงการ/กิจกรรม/ ภาพถ่าย ที่บ่งบอก เปรียบเทียบผลเพื่อ ปรับปรุง พัฒนาให้พื้นที่ เล่น/สนามเด็กเล่นมี ความปลอดภัย	- แบบประเมิน สภาพแวดล้อมความ ปลอดภัย - แบบคัดกรองความเสี่ยง ของพื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่น - ภาพถ่ายพื้นที่เล่น/สนาม เด็กเล่น
	2. จัดให้มีของเล่นที่ปลอดภัยได้ มาตรฐาน มีจำนวนเพียงพอ สะอาด เหมาะสมกับระดับ พัฒนาการของเด็ก	ไม่มีของเล่นที่ ปลอดภัย	1. ของเล่นปลอดภัย ตามมาตรฐาน อุตสาหกรรม (มอก.) และ เหมาะสมตาม	ดำเนินงานตามเกณฑ์ พิจารณาระดับที่ 1 และ 1. มีการคัดแยกของ เล่นที่ชำรุดออก และ	ดำเนินงานตามเกณฑ์ พิจารณาระดับที่ 1 และ ระดับที่ 2 และ 1. นำผลจากการประเมิน มาวิเคราะห์เพื่อ	- แบบบันทึกผลิตภัณฑ์ ของ เล่น ของใช้อันตราย - บันทึกการปรับปรุง/ พัฒนาแผนและการร ดำเนินงาน

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Play				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น	2 ดี	3 ดีมาก	
			พัฒนาการของเด็กตามวัย 2. มีทะเบียนควบคุมตรวจสอบสม่ำเสมอให้มีจำนวนเพียงพอเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก และมีความสะอาดใช้งานได้ครบถ้วนไม่ชำรุดและเป็นปัจจุบัน	ทำความสะอาดของเล่นอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง 2. ติดตามการประเมินการดำเนินงานข้อ 1 และ 2 อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุก 3 เดือน และแก้ไขในส่วนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอันตราย	ปรับปรุง/พัฒนาการจัดหาและบำรุงรักษาของเล่นอย่างต่อเนื่อง	
2.1.3	กระบวนการเล่น (play process)	ไม่มีการจัดการเล่นให้กับเด็ก	มีการจัดให้เด็กเล่นแบบอิสระ หรือเล่นด้วยกิจกรรมทางกาย	มีการจัดให้เด็กเล่นแบบอิสระ และ เล่นด้วยกิจกรรมทางกาย	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณาระดับที่ 2 และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี การมีวินัยและสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายการเล่น - ตารางหรือแผนการจัดการเล่น - บันทึกการจัดการเล่น
1.2.3	ผู้อำนวยการเล่น (play worker)	ไม่มีครูผู้ดูแลเด็กที่ผ่านการอบรมผู้อำนวยการเล่น	มีแผนที่จะให้ครูผู้ดูแลเด็กเข้าอบรมผู้อำนวยการเล่น	มีครูผู้ดูแลเด็กผ่านการอบรมผู้อำนวยการเล่นอย่างน้อย 1 คน	มีครูผู้ดูแลเด็กผ่านการอบรมผู้อำนวยการเล่นทุกคน	<ul style="list-style-type: none"> - ใบประกาศนียบัตรผ่านการอบรมผู้อำนวยการเล่น - แผนการส่งครูเข้ารับการอบรมผู้อำนวยการเล่น

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Play				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
1.5.2	หน่วยบริหารจัดการการเล่น (play management unit)	ไม่มีการจัดกิจกรรมที่ให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม	มีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และมีการจัดกิจกรรมที่พ่อแม่ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนมีส่วนร่วมในโอกาสสำคัญต่างๆ	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณาระดับที่ 1 และมีการประเมินกิจกรรมเพื่อนำไปปรับปรุง	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณาระดับที่ 2 และมีการสร้างเครือข่ายชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการประชุม - ภาพถ่ายการจัดกิจกรรมที่ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเล่นของเด็ก - แผนการจัดกิจกรรมให้ครอบครัวและชุมชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเล่นของเด็ก

(ร่าง)

เกณฑ์การประเมินสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4 D (ประเด็น D = Diet)

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diet				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น	2 ดี	3 ดีมาก	
1.4.1	มีการจัดอาหารตามวัยที่เหมาะสมและเพียงพอ ทุกวัน	ไม่มีการจัดรายการอาหารล่วงหน้า	จัดรายการอาหารล่วงหน้า 1 เดือน หรืออย่างน้อย 1 สัปดาห์ โดย 1 วัน ต้องมีรายการอาหารมื้อหลัก (อาหารกลางวัน) 1 มื้อ และอาหารว่าง 1 มื้อ โดยใช้โปรแกรม Thai School Lunch หรือ คู่มือตำรับอาหาร สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อคำนวณปริมาณอาหารอย่างเหมาะสม และเพียงพอ	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับ 1 และใน 1 วัน ต้องจัดอาหารให้ครบ 5 กลุ่มอาหาร ได้แก่ กลุ่มข้าวแป้ง กลุ่มผัก กลุ่มผลไม้ กลุ่มเนื้อสัตว์ และกลุ่มนม โดยทุกวัน อาหารกลุ่มผักและผลไม้ ต้องมีความหลากหลาย	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับ 1 และระดับ 2 และ <u>อาหารมื้อหลัก</u> (อาหารกลางวัน) มีส่วนประกอบ ดังนี้ 1.กลุ่มเนื้อสัตว์ เช่น ปลา ตับ ไข่ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง โดยสลับหมุนเวียนกัน 2.มีผักเป็นส่วนประกอบทุกวัน <u>อาหารมื้อว่าง</u> ดังนี้ 3.นมรสจืด คนละ 1 กล่อง/วัน (ขนาด 200 มิลลิลิตร) 4.จัดผลไม้ทุกวันคนละ 1-2 ส่วนต่อวัน 5.อาหารว่างอื่นๆ สามารถ	รายการการจัดอาหารย้อนหลัง 1 เดือน รายการจัดอาหารเดือนปัจจุบัน และรายการจัดอาหารล่วงหน้า 1 เดือน

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diet				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
					จัดเพิ่มเติม เช่น ขนมไทยรสไม่หวานจัด ถั่วเมล็ดแห้ง ข้าวโพดต้ม เป็นต้น	
1.4.1, 2.2.4, 3.1.1 ก และ 3.1.1 ข	มีการส่งเสริมและเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กเป็นรายบุคคล	มีการบันทึกข้อมูลน้ำหนัก และส่วนสูงของเด็กเป็นรายบุคคลทุก 3 เดือน แต่ไม่ได้จุดกราฟการเจริญเติบโตทั้ง 3 กราฟ ได้แก่ 1. กราฟน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ 2. กราฟส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ 3. กราฟน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง	1) จัดให้มีเครื่องชั่งน้ำหนัก และเครื่องวัดความยาว/ส่วนสูงที่มีมาตรฐาน ติดตั้งถูกต้อง 2) มีการบันทึกค่าน้ำหนัก และส่วนสูงของเด็กเป็นรายบุคคลทุก 3 เดือน 3) จุดกราฟการเจริญเติบโตให้กับเด็กรายบุคคล ทุก 3 เดือนครบทั้ง 3 กราฟ ได้แก่ 1. กราฟน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ 2. กราฟส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ 3. กราฟน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับ 1 และแจ้งผลการเจริญเติบโตและให้คำแนะนำ ความรู้ด้านโภชนาการที่สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของเด็กรายบุคคล ให้กับพ่อแม่/ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็ก	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับ 1 และระดับ 2 และ 1) นำผลการเจริญเติบโตมาปรับการจัดการอาหารให้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล 2) มีแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเด็กเตี้ย ผอม อ้วน อย่างเหมาะสม 3) เด็กสูงดีสมส่วน ร้อยละ 64 ขึ้นไป โดยวัดผลจากกราฟส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ และกราฟน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง	1. เครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวัดความยาว/ส่วนสูง ตามมาตรฐานได้แก่ 1.1 เครื่องชั่งน้ำหนักที่มีความละเอียด 0.1 กิโลกรัม 1.2 เครื่องวัดส่วนสูงที่มีความละเอียด 0.1 เซนติเมตร 1.3 เครื่องวัดความยาวของเด็กเล็กแบบนอน 2. กราฟการเจริญเติบโตรายบุคคล ทั้งหมด 3 กราฟ ต่อเด็ก 1 คนได้แก่ 2.1 กราฟน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ 2.2 กราฟส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ 2.3 กราฟน้ำหนักตาม

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diet				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
						<p>เกณฑ์ส่วนสูง</p> <p>หมายเหตุ : ใช้กราฟการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 0 – 5 ปี ของกรมอนามัย</p> <p>3. แบบบันทึกการแจ้งผลการเจริญเติบโต และให้คำแนะนำสำหรับพ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็ก</p> <p>4. บันทึกผลการแก้ไขปัญหาเด็กเตี้ย ผอม อ้วน รายบุคคล</p> <p>5. สรุปข้อมูลภาวะการเจริญเติบโตของเด็กเป็นรายบุคคล แยกเป็นรายอายุ รายเพศ</p> <p>6. สรุปจำนวนและร้อยละของเด็กสูงตีสมส่วน</p>

(ร่าง)

เกณฑ์การประเมินสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4 D (ประเด็น D = Dental)

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Dental				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น	2 ดี	3 ดีมาก	
1.4.5	บริเวณที่แปรงฟันสะอาดและเพียงพอ เป็นสัดส่วน ปลอดภัย	ไม่มีสถานที่ดำเนินกิจกรรม (ข้อเสนอแนะ) ขอสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น	1. มีสถานที่แปรงฟัน 2. มีน้ำใช้ปริมาณเพียงพอ 3. น้ำต้องสะอาดไม่มีกลิ่นและตะกอน (สถานที่แปรงฟันหมายถึง อ่างแปรงฟันถาวร หรือเป็นบริเวณสำหรับแปรงฟันที่เหมาะสมกับเด็ก สะอาด ไม่มีน้ำขัง ไม่เฉอะแฉะ ไม่ลื่น จัดให้มีถังสะอาดใส่น้ำและภาชนะกลางใช้ตักน้ำจากถังใส่แก้วให้เด็ก)	1.มีสถานที่แปรงฟัน 2.มีน้ำใช้ปริมาณเพียงพอ 3.น้ำต้องสะอาดไม่มีกลิ่นและตะกอน 4.มีแสงสว่าง และระบายอากาศเพียงพอ	1. มีสถานที่แปรงฟัน 2.มีน้ำใช้ปริมาณเพียงพอ 3.น้ำต้องสะอาดไม่มีกลิ่นและตะกอน 4. มีแสงสว่าง และระบายอากาศเพียงพอ 5.มีก๊อกน้ำเพียงพออย่างน้อย1จุดต่อเด็ก 10 คน 6.อ่างแปรงฟันมีกระจกฝักแปรงฟัน	ตรวจเยี่ยม
1.4.7	อุปกรณ์ในการทำความสะอาดช่องปากสะอาดและเพียงพอ	ไม่มีแปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำ ครบทุกคน	1มีแปรงสีฟันที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 3-5ปี 2ยาสีฟันสำหรับเด็กที่ผสมฟลูออไรด์	1มีแปรงสีฟันที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 3-5ปี 2ยาสีฟันสำหรับเด็กที่ผสมฟลูออไรด์	1มีแปรงสีฟันที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 3-5ปี 2ยาสีฟันสำหรับเด็กที่ผสมฟลูออไรด์	ตรวจเยี่ยม สุ่มตรวจแปรงสีฟันที่เก็บอุปกรณ์

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Dental				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
		(ข้อแนะนำ) ขอสนับสนุนจาก หน่วยงานท้องถิ่น	3. แก้วน้ำผ้าเช็ดหน้าที่ สะอาด เพียงพอทุก คน	3. แก้วน้ำ ผ้าเช็ดหน้าที่ สะอาด เพียงพอทุก คน 4. มีการจัดเก็บ อุปกรณ์ที่ถูก สุขลักษณะ ไม่อับชื้น (แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำ ต้องจัดเก็บ ให้มีการเว้นระยะห่าง ไม่วางชิดกัน วาง แปรงสีฟันให้หัวแปรง ตั้งขึ้น)	3. แก้วน้ำ ผ้าเช็ดหน้าที่ สะอาด เพียงพอทุกคน 4. มีการจัดเก็บอุปกรณ์ ที่ถูก สุขลักษณะ ไม่อับ ชื้น 5. มีการเปลี่ยนแปลงสี ฟันใหม่อย่างน้อยเทอม ละ 1 ครั้ง	
2.2.2	มีกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร กลางวัน	ไม่มีกิจกรรม	เด็กทุกคนแปรงฟัน หลังอาหารกลางวัน ด้วยยาสีฟันผสม ฟลูออไรด์	1. เด็กทุกคนแปรงฟัน หลังอาหารกลางวัน ด้วยยาสีฟันผสม ฟลูออไรด์ 2. ครูผู้ดูแลเด็กตรวจ ความสะอาดหลังการ แปรงฟัน	1. เด็กทุกคนแปรงฟัน หลังอาหารกลางวันด้วย ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ 2. ครูผู้ดูแลเด็กตรวจ ความสะอาดหลังการ แปรงฟัน 3. มีการบันทึกความ สะอาดและกิจกรรม แปรงฟันอยู่ในตาราง กิจกรรมประจำวัน	ตรวจเยี่ยม พิจารณา เอกสารประกอบ

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Dental				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
2.2.3	ครู/ผู้ดูแลเด็กตรวจสอบสุขภาพช่องปากและความสะอาดช่องปากประจำวัน	ไม่มีกิจกรรม	มีการตรวจทุกวัน	มีการตรวจและบันทึกการตรวจฟันประจำวัน	มีการตรวจและบันทึกการตรวจฟันประจำวันและส่งต่อการรักษาหรือมีหนังสือแจ้งผู้ปกครองอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรเมื่อตรวจพบปัญหา	ตรวจเยี่ยม พิจารณาเอกสารประกอบ
2.2.5	เด็กได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปากตามกำหนด	ไม่มีกิจกรรม	เด็กได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปากโดยทันตบุคลากรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	เด็กได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปากโดยทันตบุคลากรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง มีบันทึกผลการตรวจรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง	เด็กได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปากโดยทันตบุคลากรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง มีบันทึกผลการตรวจรายบุคคลอย่างต่อเนื่องและส่งต่อการรักษาที่เหมาะสม	ตรวจเยี่ยม พิจารณาเอกสารประกอบ
3.1.3 ข	เด็กสุขภาพช่องปากดี ฟันไม่ผุ	ไม่มีผลการตรวจฟันหรือ เด็กฟันไม่ผุน้อยกว่า ร้อยละ40	เด็กฟันไม่ผุร้อยละ 40 -50	เด็กฟันไม่ผุร้อยละ 50-55	เด็กฟันไม่ผุมากกว่าร้อยละ 55	ผลการตรวจสุขภาพช่องปาก

(ร่าง)

เกณฑ์การประเมินสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4 D (ประเด็น D =Diseases)

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diseases				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น	2 ดี	3 ดีมาก	
1.4.1 , 1.4.2 และ 2.2.3	มีแผนและดำเนินการตรวจ สุขอนามัยประจำวันตรวจสุขภาพ ประจำปี และการป้องกันควบคุม โรคติดต่อ	ไม่มีแผนหรือการ ดำเนินการตรวจ สุขอนามัย ประจำวัน ตรวจ สุขภาพประจำปี และป้องกันควบคุม โรคติดต่อ	1. มีการตรวจสุขภาพ อนามัยและร่องรอยการ บาดเจ็บประจำวัน 1.1 มีการตรวจผผ ตรวจ เล็บ และสำรวจการ เจ็บป่วยของร่างกาย 1.2 มีการบันทึกผลการ ตรวจสุขภาพ ความ สะอาดของร่างกาย การ คัดกรองสุขภาพและ บันทึกสุขภาพ ช่องปาก 2. สนับสนุน/จัดการ ตรวจสุขภาพประจำปี โดยบุคลากรทาง การแพทย์ อย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง	ดำเนินการตามเกณฑ์ พิจารณา ระดับ 1 และ 1. มีการตรวจสอบ ประวัติการได้รับวัคซีน ตั้งแต่แรกรับและทุก 6 เดือน 2. มีมาตรการและ กิจกรรมป้องกันและ แก้ไข เมื่อเกิดโรคติดต่อ ขึ้น รวมทั้งเก็บข้อมูลของ โรคติดต่อ 2.1 มีตารางกิจกรรมให้ ความรู้และฝึกพฤติกรรม เช่น การป้องกันควบคุม โรคติดต่อสำหรับเด็ก พฤติกรรมกรกินอาหาร การล้างมือ เป็นต้น อย่าง น้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง 2.2 มีอุปกรณ์ในการ ป้องกันควบคุมโรค ครบถ้วน (หน้ากาก	ดำเนินการตามเกณฑ์ พิจารณา ระดับ 1-2 และ นำข้อมูลการดำเนินงาน มาปรับปรุง 1.จัดให้มีการปฐม พยาบาลและฝึก ช่วยชีวิตเบื้องต้น 2.มีการดูแลให้ความ ช่วยเหลือและให้การ ดูแลอย่างใกล้ชิดสำหรับ เด็กที่บาดเจ็บหรือมี อาการป่วย	1. แผนบริหารจัดการตรวจ สุขอนามัยประจำวัน ตรวจ สุขภาพประจำปี ป้องกันและ ควบคุมโรคติดต่อ 2. บันทึกการตรวจสุขภาพ ประจำวัน/ตรวจสุขภาพ ประจำปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง/ตาม กำหนด 3. ตารางการฉีดวัคซีนตามแนว ทางการป้องกันโรคติดต่อใน ศูนย์เด็กเล็ก 4. แบบบันทึกการได้รับวัคซีน 5. แบบบันทึกปัญหาสุขภาพ และการดูแลเบื้องต้น 6. แบบคัดกรองอาการป่วยราย ห้องเรียน

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diseases				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
				<p>อนาមัย และสบู่/ แอลกอฮอล์เจล และผ้า เช็ดมือ ผ้าเช็ดหน้า สำหรับเด็กแต่ละคน)</p> <p>2.3 มีแนวทาง/มาตรการ ป้องกันควบคุมโรค เช่น การแยกเด็กป่วย การ สังเกตอาการ การส่งต่อ เด็กป่วย ในสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย</p> <p>2.4 ครูผู้ดูแลเด็กต้อง ได้รับการอบรม เรื่องการ ป้องกันควบคุมโรคติดต่อ เชื้อที่พบบ่อยในเด็กเล็ก อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง</p> <p>2.5 มีกิจกรรมให้ความรู้ ผู้ปกครอง เรื่องโรคที่พบ บ่อยในเด็ก อย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง โดยเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข</p> <p>2.6 มีการบันทึกการ เจ็บป่วยของเด็กเป็น รายบุคคล</p> <p>3. มีวัสดุอุปกรณ์ในการ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น</p>		

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diseases				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
				และเวชภัณฑ์สามัญ ประจำบ้านและอุปกรณ์ ที่จำเป็นสำหรับปฐม พยาบาลเบื้องต้น		
1.4.3	อาคารต้องมีพื้นที่ใช้สอยเป็น สัดส่วนตามกิจกรรมประจำวันของ เด็กที่เหมาะสมตามช่วงวัยและการ ใช้ประโยชน์	ไม่มีพื้นที่ใช้สอย เป็นสัดส่วนตาม กิจกรรม	1. มีพื้นที่เพียงพอในการ จัดกิจกรรมและกิจวัตร ประจำวันของเด็ก พอเพียงเฉลี่ย 0.5 - 2.0 ตรม. /คน 2. มีพื้นที่เตรียมอาหาร/ ครัว วิธีการขนส่งอาหาร และมีบริเวณที่จัดให้เด็ก รับประทานอาหารที่ สะอาดถูกสุขลักษณะ 3. มีพื้นที่สำหรับนอน หลับ เน้นความสะอาด ปลอดโปร่ง และอากาศ ถ่ายเทได้ดี 4. มีพื้นที่สำหรับเล่นและ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เพียงพอและเหมาะสม	ดำเนินการตามเกณฑ์ พิจารณา ระดับ 1 และ 1. มีพื้นที่หรือบริเวณ สำหรับการทำความสะอาด ช่องปาก แปรง ฟัน ล้างมือ ล้างหน้าของ เด็ก ฯลฯ	ดำเนินการตามเกณฑ์ พิจารณา ระดับ 1-2 และ 1. มีพื้นที่สำหรับแยก เด็กป่วย 2 กำหนดผู้รับผิดชอบ ในการควบคุมดูแล ความสะอาดอาคาร พื้นที่ใช้สอย	- พื้นที่ใช้สอยตามที่กำหนดใน มาตรฐานความปลอดภัย สถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยด้านอาคาร และสิ่งแวดล้อม - แผนผังพื้นที่และการใช้ของ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
1.4.5	จัดบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปรง ฟัน/ล้างมือให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้	ไม่มีการจัดบริเวณ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ แปรงฟัน/ล้างมือให้	1. แยกห้องน้ำ ห้องส้วม บริเวณแปรงฟัน/ที่ล้าง มืออย่างเป็นสัดส่วน และ	ดำเนินการตามเกณฑ์ พิจารณา ระดับ 1 และ 1. มีการทำความสะอาด	ดำเนินการตามเกณฑ์ พิจารณา ระดับ 1-2 และ	- การเยี่ยมชมและสังเกต - ภาพถ่าย - แบบบันทึกตารางการทำ ความสะอาด และเจ้าหน้าที่

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diseases				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
	งานของเด็ก	เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก	สะอาด ไม่มีน้ำขัง และไม่ลื่น 2. อุปกรณ์ทำความสะอาดพร้อมใช้งาน เก็บไว้ในที่เหมาะสม	อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง 2. ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาด พื้นไม่มีน้ำขัง ไม่ลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก อยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุด 3. มีสถานที่ล้างมืออยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุด สะอาด ขนาดพอเหมาะกับตัวเด็ก และมีสบู่หรือน้ำยาล้างมือสำหรับเด็ก 4. จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ส้วมที่ถูกต้อง	1. มีระบบดูแลความสะอาด รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง 2. โถส้วมของเด็กมีขนาดพอเหมาะกับตัวเด็กหรือสามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก 3. มีจำนวนโถส้วม โดยเฉลี่ยอย่างน้อย 1 โถ ต่อเด็ก 10 คน และมีอุปกรณ์ช่วยเสริมการใช้ส้วมที่ปลอดภัย เช่น ราวจับ	ผู้รับผิดชอบประจำวัน
1.4.6	จัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุง ประกอบอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ กำจัดขยะสิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรค	ไม่มีการจัดการระบบสุขาภิบาลที่ถูกสุขลักษณะ	1. สถานที่ประกอบอาหาร/ที่เตรียมอาหาร ต้องมีอ่างล้างภาชนะและอุปกรณ์ที่ถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร 1.1 สถานที่เตรียม ปรุง ประกอบอาหาร/ที่รับประทานอาหาร สะอาด แยกเป็นสัดส่วน 1.2 มีอ่างล้างภาชนะที่มี	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับ 1 และมีการจัดการขยะ สิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะทั้งภายในและภายนอกอาคาร 1. มีภาชนะรองรับขยะเพียงพอ สภาพดีและมีฝาปิดมิดชิด 2. มีการดูแลถังขยะให้	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับ 1-2 และ มีมาตรการป้องกันแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค 1. มีการสำรวจ/ตรวจสอบแมลงและสัตว์พาหะนำโรคในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	- การเยี่ยมชมและสังเกต - ภาพถ่าย - การสัมภาษณ์ ผู้รับผิดชอบ

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diseases				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
			<p>ก๊อกน้ำ วางสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร และมีท่อระบายน้ำทิ้ง บริเวณที่ล้างต้องมีการระบายน้ำที่ดี ไม่เฉอะแฉะ</p> <p>1.3 มีการจัดเก็บภาชนะอุปกรณ์ เป็นระเบียบ สะอาด อยู่ในสภาพดี</p> <p>1.4 มีการจัดทำแผนในการตรวจสอบและทำความสะอาดสถานที่เตรียม ปรง ประกอบอาหาร/ที่รับประทานอาหาร ภาชนะเก็บกักน้ำ จุดบริการน้ำดื่มอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>1.5 ผู้ปรุงอาหาร/ผู้ขนส่งอาหารปรงสำเร็จ มีความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหาร แต่งกายสะอาด สวมเสื้อมีแขน สวมใส่อุปกรณ์ที่ป้องกันการปนเปื้อนได้ เช่น หมวกคลุมผม ผ้ากันเปื้อน ถุง</p>	<p>สะอาดและเก็บขยะออกจากอาคารทุกวัน</p> <p>3. มีถังขยะที่แยกประเภท พร้อมมีป้ายสัญลักษณ์ เช่น ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย</p> <p>4. มีกิจกรรมส่งเสริม/ให้ความรู้ในการคัดแยกขยะอย่างถูกต้อง ในเด็กและครู</p> <p>5. จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อให้ครู เด็ก และชุมชนมีส่วนร่วมและมีการคัดแยกขยะและการจัดการขยะอย่างถูกต้อง</p>	<p>เช่น การสังเกตยุง หนู แมลงสาบ เป็นต้น</p> <p>2. มีแผนหรือมาตรการป้องกันแมลงและสัตว์พาหะนำโรค เช่น การติดมุ้งลวด กำจัดแหล่งอาหาร การเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบ การตรวจสอบลูกน้ำยุงลาย กับตักหนู เป็นต้น</p> <p>3. กำหนดผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลระบบสุขาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ (สถานที่ ปรง ประกอบอาหาร/ที่รับประทานอาหาร จุดบริการน้ำดื่ม/น้ำใช้ ขยะ)</p>	

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diseases				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
			<p>มือ หน้ากากผ้าหรือ หน้ากากอนามัย เป็นต้น และ มีสุขนิสัยที่ดี เช่น ตัดเล็บสั้น ไม่ใช้มือหยิบ จับอาหารโดยตรง</p> <p>2. มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่ เพียงพอและสะอาด</p> <p>2.1 มีการจัดหา น้ำดื่มที่ เพียงพอต่อเด็กทุกคน (โดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 2 ลิตร/คน/วัน)</p> <p>2.2 ภาชนะกักเก็บน้ำ และภาชนะใส่น้ำดื่ม ต้อง ระมัดระวังเกี่ยวกับการ ปนเปื้อน ต้องมีฝาปิด ป้องกันฝุ่นละออง สิ่งสกปรก มีก๊อกสำหรับ เปิดน้ำออก ไม่ใช่ภาชนะ ดื่มน้ำตักโดยตรง</p> <p>2.3 จัดให้มีน้ำดื่มที่ สะอาด ใส ไม่มีตะกอน เมื่อสังเกตด้วยตา</p>			

ข้อบ่งชี้	รายการพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาด้าน Diseases				ข้อมูลประกอบการพิจารณา
		0 ต้องปรับปรุง	1 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	2 ดี	3 ดีมาก	
1.4.7	จัดอุปกรณ์ภาชนะและเครื่องใช้ส่วนตัวให้เพียงพอกับการใช้งานของเด็กทุกคน และดูแลความสะอาดและปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ	ไม่มีการจัดอุปกรณ์ภาชนะและเครื่องใช้ส่วนตัวให้เพียงพอกับการใช้งานของเด็กทุกคน และดูแลความสะอาดและปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ	1. มีอุปกรณ์ภาชนะและเครื่องใช้ส่วนตัวสำหรับเด็กทุกคน (แปรงสีฟัน ถ้วยน้ำ/กระติกน้ำ แก้วน้ำ ส่วนตัว ชุดนอน ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า ที่ติดป้ายชื่อ) 2. จัดเก็บอย่างเหมาะสมและเป็นระเบียบ	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับ 1 และ 1. อุปกรณ์มีมาตรฐานสะอาด เพียงพอกับการใช้งาน	ดำเนินการตามเกณฑ์พิจารณา ระดับ 1-2 และ 1. มีการตรวจสอบอุปกรณ์เป็นระยะและจัดให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	- การเยี่ยมชมและสังเกต - ภาพถ่าย